

NORGES HØYESTERETT

Den 26. februar 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Bergsjø og Arntzen i

HR-2016-00471-U, (sak nr. 2016/236), straffesak, anke over dom:

A (advokat Ole Petter Drevland)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke til Høyesterett over lagmannsrettens dom i straffesak vedrørende trussel mot offentlig tjenestemann for å påvirke denne til å foreta eller unnlate en tjenestehandling jf. straffeloven av 1902 § 128.
- (2) A ble 22. desember 2014 satt under tiltale for overtredelse av straffeloven av 1902 § 128, for å ha fremsatt trusler i forbindelse med Mattilsynets kontroll av dyreholdet hans 17. februar 2014 (post I). I følge tiltalebeslutningen hadde A truet med at han hadde både høygaffel og motorsag å forsvare seg med for å hindre inspeksjon av fjøset. Tiltalen omfattet også brudd på matloven § 28 første ledd første straffalternativ med tilhørende forskrifter, for spredning av naturgjødsel utenfor lovlig tidsrom (post II).
- (3) Senja tingrett avsa 31. august 2015 under dissens dom med slik domsslutning:
"A, født 00.00.1965, frifinnes."
- (4) Påtalemyndigheten anket dommen til lagmannsretten. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalen post I. Frifinnelsen for tiltalens post II er dermed endelig.
- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 23. desember 2015 under dissens dom med slik domsslutning:
"A, født 00.00.1965, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 128 til en straff av

fengsel i 15 – femten – dager som gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jfr. straffeloven (1902) §§ 52 – 54, samt bot på 5 000 – femtusen – kroner, subsidiært fengsel i 10 – ti – dager."

- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen, lovanvendelsen under skyldspørsmålet og bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.
- (7) A har nedlagt slik påstand:
- "Lagmannsrettens kjennelse av 23.12.2014 oppheves.**
- A frifinnes.**
- Staten dekker As saksomkostninger."**
- (8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle og anført at det hverken hefter feil ved saksbehandlingen eller lovanvendelsen under skyldspørsmålet. Høyesterett har ikke kompetanse til å prøve bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.
- (9) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke til Høyesterett etter straffeprosessloven § 323 første ledd første punktum ikke kan fremmes uten samtykke av Høyesteretts ankeutvalg. Etter tredje punktum kan anke som gjelder "forhold siktede er frifunnet for av tingretten, men domfelt for i lagmannsretten, ... bare nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg finner det klart at anken ikke vil føre frem". En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (10) Som saksbehandlingsfeil er det anført at politiet kom med nye opplysninger i retten som ikke var opplyst på forhånd. Punktet er ikke nærmere utdypet i anken, og det er uklart hva som siktes til. I påtegningen fra påtalemyndigheten fremgår det at det heller ikke vites hvilke opplysninger dette gjelder. Ankeutvalget finner på denne bakgrunn at det ikke foreligger saksbehandlingsfeil på dette punktet.
- (11) Videre anføres det som saksbehandlingsfeil at en av meddommerne ville sette seg med aktor i matpausen og også pratet med aktor. Påtalemyndigheten har kommentert anførselen og antar den ankende part viser til en episode i lunsjpausen, hvor en meddommer kom bort til bordet hvor politiadvokaten satt og spurte om han kunne sette seg der. Poliadvokaten skal da ha svart at det nok ikke tar seg så godt ut at aktor og dommer spiser lunsj sammen. Meddommeren skal i samme øyeblikk ha blitt vinket bort til dommerbordet av lagdommer Anders Haugestad. Ankeutvalget finner det klart at dette ikke kan medføre inhabilitet for meddommeren.
- (12) For det tredje er det gjort gjeldende som saksbehandlingsfeil at anmeldelsen til politibetjenten er skrevet i strid med egen logg. Etter utvalgets syn angriper anførselen etterretteligheten av opplysningene tiltalen bygger på, og er derfor et angrep på bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Dette kan Høyesterett ikke prøve.
- (13) For det fjerde er det gjort gjeldende som saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke har tatt stilling til rettmessigheten ved tjenestehandlingen, og om truslene derav skal subsumeres under straffeloven § 128. Anførselen synes mer som et angrep på rettsanvendelsen enn saksbehandlingen. Uansett fremgår det av lagmannsrettens dom at bakgrunnen for inspeksjonen var at Mattilsynet hadde fattet vedtak om tvangsavvikling av dyreholdet ved As gårdsbruk. A påklaget vedtaket, og i forbindelse med klagebehandlingen ble det utført to

inspeksjoner for å se om de påpekte manglene var rettet. Mattilsynet har hjemmel for å gjennomføre slike inspeksjoner i dyrevelferdsloven § 18. Lagmannsretten fant at A ved sin truende adferd forsøkte å "urettmessig hindre et lovlig tilsyn". Det foreligger således hverken saksbehandlingsfeil eller feil i rettsanvendelsen på dette punktet.

- (14) A har videre anført at det foreligger feil ved lagmannsrettens lovanvendelse under skyldspørsmålet. For det første er det gjort gjeldende at retten har sett bort fra menneskerettighetene. Det er ikke anført på hvilket punkt lagmannsrettens dom bryter menneskerettene. Utvalget konstaterer at lagmannsretten har tatt hensyn til Den europeiske menneskerettskonvensjon ved straffutmålingen. Fengselsstraffen er gjort betinget, da lagmannsretten anså saksbehandlingstiden som et brudd på EMK artikkel 6. For øvrig kan ikke utvalget se at se at det foreligger menneskerettighetsbrudd.
- (15) Videre er det påberopt at det foreligger brudd på Grunnloven § 102, hvor det heter at "Husransakelse må ikke finne sted, unntatt i kriminelle tilfeller". Det er i juridisk teori lagt til grunn at området for denne bestemmelsen er boliger, se blant annet Andenæs og Fliflet, Statsforfatningen i Norge side 407, 10. utgave. Det har vært reist spørsmål om også andre lokaler kan være omfattet hvis en kontroll av lokalet vil gripe inn i privatlivsinteresser, se Stub, Om forbudet mot husinkvisisjoner i grunnloven § 102, Tidsskrift for rettsvitenskap 2009 side 388. Utvalget går ikke nærmere inn i denne problemstillingen, da inspeksjon av et fjøs i utgangspunktet ikke vil gripe inn i privatlivsinteresser og det ikke foreligger opplysninger som gir grunn til å vurdere As fjøs på en annen måte.
- (16) Det er også anført som rettsanvendelsesfeil at politiet utelukket samfunnsstraff da de anså at A var "i mot systemet". Utvalget oppfatter dette som en anke over straffutmålingen. Utvalget kan ikke se at det er noe feil ved lagmannsrettens straffutmåling, da trusler mot offentlig tjenestemenn normalt må straffes med ubetinget fengsel. Det er heller ikke særlige forhold i saken som tilsier at lagmannsretten skulle ha idømt samfunnsstraff i stedet for den betingende fengselsstraffen.
- (17) Øvrige anførsler i anken og i den supplerende e-posten 24. januar 2016 synes å rette seg mot bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Dette kan ikke prøves av Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 306 annet ledd.
- (18) Høyesteretts ankeutvalg finner det enstemmig klart at anken ikke vil føre frem, og anken nektes fremmet.

SLUTNING :

Anken nektes fremmet.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: